

політику ,які вона здобула завдяки досягненню провідних позицій на світових ринках окремих видів сільськогосподарської продукції, а також активізації співпраці з міжнародними й міжурядовими організаціями,зокрема ФАО,щодо трансформації продовольчих систем.Такі дії мають сприяти надійному забезпеченню населення України продовольством ,підвищенню економічної і фізичної доступності харчових продуктів ,недопущенню зривів експортних контрактів сільськогосподарської продукції.

Список використаних джерел

- 1.Косенко І.С., Опалко А.І. (2008). Прикладна економіка. І.С. Косенко (Ред.). Київ: Думка.
- 2.Кондаренко Г.Б., Іковенко К.О. (Ред.). (2011). Методи проведення експериментів в економіці. (3-тє вид., перероб.). Харків: Основа.
- 3.Монастирський Г. Л. (2009). Основна лінія модернізації та управління економічним розвитком територіальних громад. Стратегічні пріоритети, 5 (8), 10-20.
- 4.Коваль В.В., Башинська М.І., Лайко О.І., Чехович З.В. (2015). Концептуальні основи визначення ефективності інвестиційної діяльності. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право, 5-6 (82-83), 105-115.
- 5.Стеценко, Н. А. (2018). Основні підходи до оцінки ефективності виконання бюджетних програм в Україні. Сучасна економіка, 11 (2018), 148-153.
- 6.Волчков, О.Є. (2014). Управління економічним розвитком підприємств. Стратегічні пріоритети розвитку держави: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (с. 47-49). Одеса.

УДК 005.92:004.63:338.43

ХОМЯК Н.В., канд.екоп.наук

*Білоцерківський національний аграрний університет, Україна
nvh878@ukr.net*

ТЕНДЕНЦІЇ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ В ОРГАНІЗАЦІЮ ДОКУМЕНТООБІГУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Розглянуто шляхи організації внутрішнього і зовнішнього електронного документообігу в сільськогосподарських підприємствах. Наведено переваги запровадження цифровізації електронного документообігу.

Ключові слова: Підприємство, інформація, цифровізація, бухгалтерський облік, звітність, документообіг, електронний первинний документ, комп'ютеризація обліку.

Термін «цифровізація» все більше входить в лексикон сьогодення. Сучасна організація облікових процесів та звітності суб'єктів господарювання, в тому числі і сільськогосподарських підприємств, характеризується застосуванням інформаційних технологій, що в значній мірі вирішує проблеми своєчасності та достовірності облікової та звітної інформації. Адже у господарствах, які використовують традиційний підхід щодо документування фінансово-господарських операцій, тобто використовують тільки паперові носії, набагато менше можливостей одержувати оперативну і якісну інформацію для приймання управлінських рішень.

Під документообігом традиційно розуміють рух службових документів підприємства від часу їх створення чи одержання до часу завершення виконання або надсилання. Проблеми документування господарських операцій досліджували такі вчені як В. Сопко, М. Пушкар, Ф. Бутинець, Л. Нападовська, В. Палій, Б. Нідзл та ін. Разом з тим мало уваги приділялося переходу ведення документації з паперової в електронну форму, зокрема в умовах застосування комп'ютеризації і інформаційних систем.

В сучасних умовах господарювання менеджмент підприємства тісно пов'язаний з документообігом, а тому вони являються вземозалежними. На багатьох підприємствах уже практикується подання податкової звітності в електронному вигляді, але первинна документація в основному ведеться на паперових носіях. Слід зауважити, що діюче законодавство допускає ведення первинної документації як в паперовому, так і в електронному вигляді.

В умовах застосування інформаційних технологій обліку набувають іншого змісту такі елементи методу бухгалтерського обліку, як: звітність, документування та інші. Форму обліку, що передбачає створення електронних первинних документів, облікових реєстрів, звітів та надання їм юридичної сили можна назвати електронною формою обліку. Адже основою електронної форми обліку є електронний первинний документ, який має юридичну силу, що отримана за допомогою електронного підпису і не потребує дублювання в паперовому вигляді. Ці електронні первинні документи можуть передаватися за допомогою електронних засобів зв'язку і в разі необхідності створюється будь-яка кількість копій електронного первинного документу, кожен з яких буде мати повну юридичну силу. Електронні первинні документи узагальнюються і систематизуються на технічних носіях інформації, утворюють електронні бази даних, які об'єднані між собою в єдину інтегровану базу даних фактів фінансово-господарської діяльності підприємства [2].

Перед автоматизацією облікового документообігу необхідно насамперед запровадити один із програмних бухгалтерських комплексів, який би дав можливість комп'ютеризувати аналітичний і синтетичний облік, звітність. Застосовуючи комп'ютерні технології, можна автоматизувати документообіг чергово по окремих групах об'єктів обліку (Рис.1).

Рис. 1. Етапи автоматизації документообігу по окремих групах об'єктів

З метою пришвидшення руху електронних документів, на нашу думку доцільним було б зменшити кількість виконавців при їх заповненні, підвищивши при цьому відповідальність службових осіб. Керівники, облікові працівники і матеріально-відповідальні особи, які мають право приймати, створювати і передавати електронні

документи, повинні мати в користуванні комп'ютерну техніку з виходом до мережі Інтернету. Для підтвердження документів при контактах з контрагентами доцільно застосовувати цифровий підпис. У документообігу всередині сільськогосподарського підприємства цифровий підпис, на нашу думку, не є обов'язковим до застосування, але у програмному забезпеченні повинна бути можливість ідентифікації особи, відповідальної за приймання, формування, виконання та передачу документу у бухгалтерію.

Таким чином, цифровізація є інструментом економічного зростання шляхом підвищення ефективності, продуктивності та конкурентоздатності. Комп'ютеризація сприяє фахівцям обліку та менеджменту підприємства своєчасно одержувати якісну інформацію. Адже звітність є необхідною не тільки для зовнішніх користувачів, а й для внутрішніх. Разом з тим, у кожній комп'ютерній програмі бухгалтерського обліку є вмонтований генератор звітів. Він функціонує таким чином, що кожна форма звіту складається, як правило, з бланку звіту та імен змінних у його графах.

Отже, впровадження цифрових інструментів в процеси формування електронного документообігу сприяють можливостям одержувати якісні документи з оперативною швидкістю. Основою функціонування комплексної інформаційної системи підприємства є ведення повного електронного документообігу.

Список використаних джерел

1. Бондар М.І. Звітність підприємства. Навчальний посібник. К.: ЦУЛ, 2020. 570 с.
2. Томчук В.В. Облік грошових потоків при застосуванні електронних форм обліку. Збірник наукових праць ВНАУ: Економічні науки. 2022. № 3 (69), Том 2. [URL: http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/775.pdf](http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/775.pdf)
3. Колінько Н. І. Відповідність фінансової звітності українських підприємств міжнародним стандартам / Н. І. Колінько, Т. Є. Єзерська // Науковий вісник НЛТУ України. 2021. – Вип. 22.4. – С. 215

УДК 681.3:339.138

ТРОФИМЧУК М.І., канд. екон. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, Україна

ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ НА ЕЛЕКТРОННИЙ РИНОК УКРАЇНИ

Повномасштабна війна змінила життя людей, які були вимушені переглянути свої цінності, а інколи покинути свої домівки та емігрувати. Це вплинуло на тенденції на електронному ринку України. Відповідно проаналізовано вплив військових дій на онлайн торгівлю.

Ключові слова: інтернет-магазин, сайт, електронна комерція, електронний ринок, Internet.

Електронна комерція сьогодні стала важливою частиною роздрібною торгівлі. Завдяки їй споживачі отримують вигоду від онлайн-операцій. Ці зміни вплинули і на способи ведення бізнесу в Україні.

З початком нападу Російських військ на Україну та розгортанням бойових дій в багатьох регіонах український бізнес втратив більше, ніж за всі роки роботи в умовах пандемії. Повномасштабна війна спонукала людей покинути свої домівки та емігрувати. Значна кількість українців мігрувала на західну та центральну Україну. Так Львівська область дала прихисток 18% громадян, Вінницька – 13%, Івано-Франківська – 11%, Черкаська – 9%. Але навіть в таких складних умовах, за даними